

UZASADNIENIE

Powód W. S., pozwem wniesionym w dniu 26 sierpnia 2019 r. wystąpił o zasądzenie od pozwanego (...) Technologicznego w S. kwoty 23.440,58 zł tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę w latach akademickich 2015/2016, 2016/2017, (...) wraz ze skapitalizowanymi odsetkami za opóźnienie na dzień 1 sierpnia 2019 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kwoty 17 zł poniesionej tytułem opłaty od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w spornych latach, będąc nauczycielem akademickim, prowadził zajęcia dydaktyczne ze studentami w ramach programu (...)+, a pracodawca określił warunki płacy w ten sposób że uzależnił wysokość należnego wynagrodzenia za prowadzenie tych zajęć od ilości studentów uczęszczających na te zajęcia. W § 6 Zarządzeniu nr 40 Rektora (...) w S. z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych oraz trybu obniżania rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych określono, że faktyczna liczba przepracowanych godzin będzie korygowana o z góry narzucony wskaźnik np. 50% czy 75%, co przekładało się na wyliczenie wynagrodzenia pomniejszonego o 50 % czy o 25%. Uznać należy to za praktykę niedozwoloną, co trafnie, zdaniem powoda, zauważyła Państwowa Inspekcja Pracy, która w dniu 8 lutego 2019 r. w wystąpieniu pokontrolnym stwierdziła nieprawidłowości w zakresie rozliczania godzin wypracowanych przez pracowników oraz zaleciła pozwanemu dokonanie weryfikacji godzin zajęć dydaktycznych przeprowadzonych przez nauczycieli akademickich w ramach programu (...)+, a w konsekwencji rozliczenie faktycznie wypracowanych godzin dydaktycznych za okres wymagalny. Wskazała, że przyjęty przez uczelnię sposób rozliczania godzin dydaktycznych w ramach tego programu zakłada zaliczenie do obciążenia dydaktycznego tzw. „pensum” mniejszej ilości godzin dydaktycznych od faktycznie zaplanowanych i wykonanych przez nauczycieli akademickich, co ma bezpośredni wpływ na finansową gratyfikację z tego tytułu. Po wystąpieniu PIP, zarządzenie nr 40 Rektora (...) z dnia 23 lipca 2015 r. zostało zmienione poprzez uchylene § 6.

W piśmie z dnia 26 listopada 2019 r. powód W. S. sprecyzował swoje żądanie, wskazując jakich kwot konkretnie domaga się tytułem wyrównania wynagrodzenia z poszczególnych tytułów (wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, dodatku za prowadzenie zajęć w języku obcym, wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowych) i za jakie okresy. W sumie, tytułem wyrównania wynagrodzenia, domagał się zasądzenia kwoty 20.551, 94 zł, zaś kwota skapitalizowanych odsetek od dochodzonego wynagrodzenia na dzień 1 sierpnia 2019 r. wynosiła 2.888,64 zł, od której to kwoty domagał się zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Technologiczny w S. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany powołał się na treść przepisu art. 130 uchylonej ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, w oparciu o który to przepis czas pracy nauczyciela akademickiego jest szczególny w tym sensie, że musi on wykonywać zadania wynikające z obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych. Zakres każdego z tych obowiązków jest inaczej wyznaczany, ich wykonywania nie można utożsamiać z kategorią normy czasu pracy, ponieważ norma czasu pracy nie stanowi elementu definicji czasu pracy nauczyciela akademickiego. W ocenie pozwanego, wydane w przedmiotowym zakresie zarządzenia mieszczą się w zakresie upoważnienia ustawowego obowiązującego zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. Kontrola Państwowej Inspekcji Pracy odbyła się już w trakcie obowiązywania nowej ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i w zakresie regulacji czasu pracy nauczycieli akademickich przyjmuje optykę nowej ustawy. Pozwany wskazał, że w judykaturze zauważa się różnicę pomiędzy wymiarem zajęć dydaktycznych określonym w godzinach (tzw. pensum) a obowiązkami dydaktycznymi. Pozwany zakwestionował roszczenie powoda zarówno co do zasady, jak i wysokości. Zakwestionował dokumenty w postaci indywidualnych sprawozdań powoda z wykonywania zajęć dydaktycznych w spornych okresach. Wskazał, że przedłożone przez powoda plany zajęć są wydrukami wręczanymi

nauczycielom akademickim na początku danego roku akademickiego i stanowią jedynie orientacyjny plan dla danego pracownika, zaś w trakcie trwania roku akademickiego część zajęć nie odbywa się, np. dlatego, że są odwoływane przez pracownika albo występują zastępstwa. Wydruki z planu studiów są informacją dla studenta i nauczyciela w jakim okresie czasowym nauczyciel powinien realizować zajęcia, co oznacza, że zajęcia są zaplanowane w godz. np. 10.00 – 12.00 będą mogły być zrealizowane w różnych wariantach np. 10.00 – 11.30, 10.15-11.45 lub 10.30 – 12.00. Nauczyciel nie składa zestawienia faktycznie zrealizowanych zajęć, tylko potwierdza własnoręcznym podpisem na rozliczeniu, że taką liczbę faktycznie przepracował. Wynika to z etyki nauczyciela i z nadzoru dziekana nad realizacją procesu dydaktycznego realizowanego na wydziale. Szczegółowa kontrola zajęć jest nadzorowana przez dziekana wydziału. Strona pozwana powołała się na fakt, iż widniejące na wydrukach planu zajęć zajęcia w dniach od 8 do 19 maja 2017 r., zostały odwołane, co może świadczyć o tym, że zestawienia dołączone do pozwu nie przedstawiają obiektywnej rzeczywistości. Podniesiono także, że programy zajęć (...) są dodatkowym źródłem dochodu dla pracownika dydaktycznego lub mogą uzupełnić jego pensum. Nauczyciel dobrowolnie podaje przedmiot, godziny przypisane do przedmiotu, język obcy, w którym chce prowadzić taki przedmiot, semestr, w którym przedmiot ten ma realizować. Powód całkowicie dobrowolnie starał się o realizowanie zajęć w ramach programu (...) i czerpał z tego tytułu znaczne korzyści w związku z tym, że przysługiwał mu dodatek do wynagrodzenia za prowadzenia zajęć w języku obcym. Ponadto, zdaniem pozwanego, z uwagi na specyficzny charakter zajęć w ww. programie i prowadzenie ich w mniejszych grupach, powinny być one traktowane jako zajęcia realizowane w trybie indywidualnym.

W piśmie z dnia 15 lutego 2022 r. powód W. S., po przedłożeniu przez pozwanego wyliczenia jego roszczeń (przy założeniu słuszności twierdzeń powoda co do zasady), rozszerzył powództwo, domagając się zasądzenia od pozwanego wyliczonych przez niego kwot i w pełni je akceptując. Tytułem wyrównania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe wniósł o zasądzenie: za rok akademicki 2015/2016 – kwoty 4.130 zł, za rok 2016/2017 – 7.490 zł, za rok 2017/2018 – 3.375 zł, w sumie 14.995 zł. Tytułem wyrównania dodatku za prowadzenie zajęć w języku obcym wniósł o zasądzenie: za okres od 22.02.2016 r. do 30.06.2016 r. – kwoty 1.543,10 zł, za okres od 26.02.2018 r. do 1.07.2018 r. – 1.201,26 zł, w sumie 2.744,36 zł. Tytułem wyrównania dodatkowego rocznego wynagrodzenia wniósł o zasądzenie: za rok 2016 – kwoty 489,20 zł, za rok 2017 r. – 708 zł, za rok 2018 – 518, 10 zł, za rok 2019 - 34,30 zł, w sumie 1.749,60 zł. Tytułem wyrównania wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowych wniósł o zasądzenie za rok 2016 – kwoty 82,27 zł, za rok 2017 – 839,17 zł, za rok 2018 – 1.518,92 zł, za rok 2019 – 403,39 zł, w sumie 2.843,75 zł. Łącznie powód wniósł o zasądzenie tytułem wyrównania wynagrodzenia kwoty 22.332,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto podtrzymał żądanie zasądzenia kwoty 2.888,64 zł wyliczonej w pozwie tytułem skapitalizowanych odsetek na dzień 1 sierpnia 2019 r. i domagał się ich zasądzenia łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W piśmie z dnia 18 maja 2022 r. pozwany (...) Technologiczny w S. wniósł o oddalenie powództwa także po jego rozszerzeniu. Ponadto, z ostrożności procesowej, pozwany podniósł zarzut przedawnienia w stosunku do rozszerzonego powództwa bez szczegółowego opisanie, które roszczenia i kiedy uległy przedawnieniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. S. jest zatrudniony w (...) (...) Technologicznym w S. od dnia 1 grudnia 2012 r. jako pracownik naukowo – dydaktyczny w Katedrze (...) (uprzednio pod nazwą Katedra Metod (...)) na Wydziale Informatyki, początkowo będąc asystentem, a od dnia 1 stycznia 2019 r. adiunktem.

Niesporne, a nadto dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386 , umowy o pracę wraz z aneksem – k. 6, k.16, k. 35 w aktach osobowych powoda cz. B

W. S. obowiązywało pensum zajęć dydaktycznych prowadzonych ze studentami w wymiarze 240 godzin rocznie. Poza zajęciami ze studentami polskimi, w latach akademickich 2015/2016, 2016/2017 i (...) W. S. prowadził także zajęcia dydaktyczne w języku angielskim dla studentów zagranicznych w ramach programu wymiany międzynarodowej (...) +.

Niesporne, a nadto dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386

Zajęcia dydaktyczne w ramach programu (...) były prowadzone przez W. S. w całości ponad pensum - w ramach godzin ponadwymiarowych. Średnio w ciągu roku akademickiego prowadził on zajęcia z 4-5 przedmiotów w ramach programu (...) w grupach od 1 do kilkunastu osób. Studenci z programu (...) nie realizowali indywidualnego programu studiów i nie realizowali indywidualnych studiów międzyobszarowych. Jedna godzina dydaktyczna zajęć ze studentami trwała 45 minut.

dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386, zeznania świadka M. Ł. – k. 286-289, zeznania świadka B. Ś. – k. 347-349, k. 333-340, zestawienie godzin sporządzone przez pozwanego – k. 307, plany zajęć dla W. S. za lata 2015/2016, 2016/2017, (...) – k. 43-103, indywidualne sprawozdania z wykonania zajęć dydaktycznych w latach 2015/2016, 2016/2017 i (...) – k. 36-42

Zajęcia przeprowadzane w mniejszych grupach wymagają takiego samego nakładu czasowego jak zajęcia przeprowadzania w dużych grupach, a czasami większego.

dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386,

Ofertę (...) przygotowuje pracownik naukowo – dydaktyczny, a akceptuje ją prorektor ds. studenckich. Zgłoszenie się do prowadzenia zajęć w ramach programu (...) jest dobrowolne dla nauczycieli zatrudnionych w (...) Technologicznym w S.. Zajęcia w programie (...) są finansowane ze środków innych niż kształcenie studentów poza tym programem.

dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386, zeznania świadka W. B. – k. 289-291, zeznania świadka B. Ś. – k. 347-349, k. 333-340

W. S. prowadził zajęcia dydaktyczne w ramach programu (...) według planu zajęć otrzymanego przez niego od pracodawcy i w czasie w nim wskazanym. Plan układały planistki i zamieszczały go w systemie elektronicznym. Jeżeli z planu wynikało, że dane zajęcia odbywają się np. od godz. 10:15 do godz. 12:00, to w tym czasie odbywały się dwie godziny dydaktyczne po 45 minut i 15-minutowa przerwa. Niekiedy powód kończył wykład wcześniej o 5-10 minut, jeżeli zakończył dane zagadnienie, aby rozpocząć nowe na kolejnym wykładzie, który był wówczas przez niego przedłużany o ten skrócony czas. Niekiedy zajęcia (2 zaplanowane godziny dydaktyczne) prowadzone były ciągiem bez przerwy. Można było wtedy zacząć ich prowadzenie nieco wcześniej bądź później.

Zdarzało się, że zajęcia wynikające z planu były odwoływane przez W. S. ze względu na wyjazd służbowy. Gdy odwołanych zajęć było mało udawał się on do planistek z prośbą o przesunięcie zajęć na inny termin. W przypadku większej ilości odwołanych zajęć, wysyłał on do planistek wiadomość mailową z informacją, na których zajęciach go nie będzie i na który tydzień je zaplanować. Tak było np. odnośnie odwołanych zajęć z okresu od dnia 6 do 10 maja 2017 r., kiedy powód wyznaczył terminy na ich odbycie w dniach 29 i 30 kwietnia 2017 r.

Wszystkie odwoływane przez W. S. zajęcia odbywały się w innym terminie w danym roku akademickim. W innym przypadku studenci nie mogliby otrzymać zaliczenia z tych zajęć.

dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386, zeznania świadka M. Ł. – k. 286-289, zeznania świadka B. Ś. – k. 347-349, k. 333-340, plany zajęć dla W. S. za lata 2015/2016, 2016/2017, (...) – k. 43-103, wiadomość mailowa z dnia 27.04.2017 r. – k. 199, wydruk – k. 153

Nauczyciele akademicy, w tym i W. S. prowadzili zajęcia dydaktyczne w ramach programu (...) w różnych pomieszczeniach w obiektach (...) Technologicznego w S. typu sale wykładowe, laboratoria, a także pokoje pracownicze – z uwagi na bardzo dużą ilość grup studenckich. W pokojach pracowniczych były prowadzone wykłady i ćwiczenia audytoryjne dla małych grup. W. S., poza salami wykładowymi i laboratoriami, prowadził zajęcia w pokoju nr (...) (gabinet powoda) i pokoju nr (...) (w tym pokoju powód umieścił drukarkę 3D wykorzystywaną do zajęć).

W okresie spornym były prowadzone 3 rodzaje zeszytów pobrań kluczy w zależności od rodzaju pomieszczenia: zeszyty pobrań kluczy do sal wykładowych, zeszyty pobrań kluczy do laboratoriów i zeszyty pobrań kluczy do pokoi pracowników. W. S. wpisywał się w portierni w tych zeszytach w momencie kiedy pobierał klucze do ww. pomieszczeń. Zdarzało się, że klucze przejmował od osób prowadzących zajęcia w danych pomieszczeniach przed nim, które to osoby wcześniej pobrały klucz z portierni.

dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386, częściowo zeznania świadka B. Ś. – k. 347-349, k. 333-340, zeszyt pobrania kluczy do sal wykładowych za okres od 24.09.2016 do 6.02.2017 r. – k. 221-275

Pracodawca kontrolował czy zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez nauczycieli zgodnie z planem zajęć w ten sposób, że na bieżąco kontrolowane były książki pobrania kluczy do pomieszczeń, w których odbywały się zajęcia. Ponadto były przeprowadzane planowane hospitacje na zajęciach oraz składane niezapowiedziane wizyty na zajęciach przez prodziekana ds. kształcenia na Wydziale (...)– M. Ł..

dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386, zeznania świadka M. Ł. – k. 286-289, zeznania świadka B. Ś. – k. 347-349, k. 333-340

Po takich kontrolach pracodawca nie miał zastrzeżeń do W. S. dotyczących zrealizowania przez niego zajęć dydaktycznych zgodnie z planem. Przeciwnie, dostawał nagrody rektora za pracę naukową i dydaktyczną.

dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386, zeznania świadka M. Ł. – k. 286-289, zeznania świadka W. B. – k. 289-291

Rozliczenie godzin ponadwymiarowych następowało na koniec roku akademickiego poprzez podpisanie przez nauczyciela indywidualnego sprawozdania z wykonania zajęć dydaktycznych w danym roku akademickim. Sporządza je pracodawca na podstawie przygotowanego dla nauczyciela na początku roku planu zajęć dydaktycznych - po skorygowaniu o dane co do faktycznej ilości zrealizowanych godzin uzyskane od nauczyciela (jeżeli były różnice w stosunku do planu) bądź w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzonych zajęć (jeżeli wykazano rozbieżności). Jeżeli nie było informacji powodujących konieczność zweryfikowania ilości godzin w sprawozdaniu w stosunku do planu, pracodawca sporządzał sprawozdanie zgodnie z planem, działając w zaufaniu do nauczyciela i wypłacał mu wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe.

Nie była prowadzona ewidencja przeprowadzonych zajęć.

dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386, zeznania świadka M. Ł. – k. 286-289, zeznania świadka W. B. – k. 289-291, zeznania świadka B. Ś. – k. 347-349, k. 333-340, plany zajęć dla W. S. za lata 2015/2016, 2016/2017, (...) – k. 43-103, indywidualne sprawozdania z wykonania zajęć dydaktycznych w latach 2015/2016, 2016/2017 i (...) – k. 36-42

Dane w indywidualnych sprawozdaniach odnośnie wykonanych zajęć dydaktycznych przez W. S. w latach 2015/2016, 2016/2017, (...) odpowiadały rzeczywistości stanowi.

dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386, zeznania świadka M. Ł. – k. 286-289 zeznania świadka W. B. – k. 289-291, indywidualne sprawozdania z wykonania zajęć dydaktycznych w latach 2015/2016, 2016/2017 i (...) – k. 42

Dane w indywidualnych sprawozdaniach odnośnie przeprowadzonych zajęć przez W. S. w latach 2015/2016, 2016/2017, (...) uwzględniały jednak ilość zajęć dydaktycznych przeprowadzonych przez niego w ramach programu (...) + z zastosowaniem tzw. współczynnika korygującego.

dowód: przesłuchanie powoda W. S. w charakterze strony – k. 282-286 w zw. z k. 371-386, zeznania świadka W. B. – k. 289-291

Zgodnie bowiem z § 6 ust. 1 Zarządzenia nr 40 Rektora (...) Technologicznego w S. z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych oraz trybu obniżania rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych – zajęcia dydaktyczne prowadzone w ramach programów międzynarodowych wlicza się do obciążenia dydaktycznego, z uwzględnieniem liczebności grupy:

- 1) 1 do 2 osób – 50% wymiaru przeprowadzonych zajęć, jednak nie mniej niż 10 godzin,
- 2) 3 do 5 osób – 75% wymiaru przeprowadzonych zajęć, jednak nie mniej niż 10 godzin,
- 3) 6 lub więcej – 100% wymiaru przeprowadzonych zajęć.

dowód: Zarządzenie nr 40 Rektora (...) Technologicznego w S. z dnia 23 lipca 2015 r. – k. 173-178

Zgodnie z § 9 ust.1 ww. Zarządzenia – za godziny ponadwymiarowe uważa się wykonanie godzin powyżej rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych, określonego w § 1, w tym po zastosowaniu obniżek udzielonych przez rektora.

dowód: Zarządzenie nr 40 Rektora (...) Technologicznego w S. z dnia 23 lipca 2015 r. – k. 173-178

Po zastosowaniu § 6 w zw. z § 9 ust. 1 powyższego Zarządzenia, W. S. nie wypłacono w latach akademickich 2015/2016, 2016/2017 i (...) wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w ramach programu (...) + za 100% czasu ich przeprowadzenia, a jedynie za 50 %, czy 75% czasu.

niesporne

Biorąc za podstawę pomniejszoną w ten sposób przepracowaną przez W. S. ilość godzin, naliczano mu dodatek za prowadzenie zajęć w języku obcym.

niesporne

Zgodnie z § 10 ww. Zarządzenia – nauczycielowi prowadzącemu zajęcia dydaktyczne w języku obcym rektor przyznaje dodatek w wysokości do 30% wynagrodzenia zasadniczego (ust. 1). Wysokość dodatku uzależniona jest od zaplanowanej na rok akademicki liczby godzin dydaktycznych prowadzonych w języku obcym. Dodatek przyznawany jest w wysokości z uwzględnieniem liczby godzin dydaktycznych w języku obcym:

- równej lub przewyższającej roczny wymiar zajęć dydaktycznych, w tym po zastosowaniu obniżek udzielonych przez rektora – do 30% (maksymalna wysokość dodatku określona w ust. 1),

- mniejszej od rocznego wymiaru – do 30% - wysokość dodatku obliczana proporcjonalnie (ust. 2)

Dodatek przyznawany jest na semestr, w którym zajęcia w języku obcym są prowadzone (ust. 3)

dowód: Zarządzenie nr 40 Rektora (...) Technologicznego w S. z dnia 23 lipca 2015 r. – k. 173-178

Przyjęty sposób naliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w ramach programu (...) + miał też wpływ na wysokość wypłacanego W. S. dodatkowego rocznego wynagrodzenia za lata 2016, 2017, 2018 i 2019 oraz na wysokość wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowe za ww. lata.

niesporne

W Zarządzeniu nr 40 z dnia 23 lipca 2015 r. to Rektor (...) Technologicznego w S. podjął decyzję o zasadach obliczania godzin dydaktycznych a nie senat tej uczelni – przez przeoczenie.

dowód: zeznania świadka W. B. – k. 289-291

W (...) (...)Technologicznym w S. miała miejsce kontrola Państwowej Inspekcji Pracy, która skierowała do niego wystąpienie z dnia 8 lutego 2019 r. nakazujące dokonanie weryfikacji godzin zajęć dydaktycznych przeprowadzonych przez nauczycieli akademickich w ramach programu (...)+, a w konsekwencji rozliczenie faktycznie wypracowanych godzin dydaktycznych za okres wymagalny. W uzasadnieniu wskazano, że przyjęty przez uczelnię sposób rozliczania godzin dydaktycznych w ramach programu (...)+ zakłada zaliczenie do obciążenia dydaktycznego tzw. „pensum” mniejszej ilości godzin dydaktycznych od faktycznie zaplanowanych i wykonanych przez nauczycieli akademickich, co ma bezpośredni wpływ na finansową gratyfikację z tego tytułu.

dowód: wystąpienie PIP z dnia 8.02.2019 r. – k. 21-22

Po skierowaniu wystąpienia PIP - § 6 Zarządzenia Rektora (...) w S. nr 40 z dnia 23 lipca 2015 r., został uchylony.

niesporne

Uchylając ten zapis z Zarządzenia Rektora (...) w S. nr 40 kierowano się przepisami nowej ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

dowód: zeznania świadka M. Ł. – k. 286-289, zeznania świadka B. Ś. – k. 347-349, k. 333-340,

Nie stosując współczynnika korygującego z § 6 ust. 1 Zarządzenia nr 40 Rektora (...) w S. z dnia 23 lipca 2015 r., W. S. przepracował (przy rocznym wymiarze pensum wynoszącym 240 godzin) w roku akademickim 2015/2016 w sumie 830 godzin, w tym 330 godzin ponadwymiarowych przepracowanych w ramach programu (...)+. Pracodawca uwzględnił w rozliczeniu, stosując współczynnik korygujący, 212 godzin ponadwymiarowych w ramach programu (...)+. Nie stosując współczynnika korygującego jego wynagrodzenie za pozostałe 118 godzin ponadwymiarowe przepracowane w ramach programu (...)+ w roku akademickim 2015/2016, przy zastosowaniu obowiązującej go w tym roku stawki godzinowej za pracę w godzinach ponadwymiarowych (35 zł), powinno wynosić 4.130 zł.

Nie stosując ww. współczynnika korygującego, W. S. przepracował (przy rocznym wymiarze pensum wynoszącym 240 godzin) w roku akademickim 2016/2017 w sumie 810 godzin, w tym 525 godzin ponadwymiarowych przepracowanych w ramach programu (...)+. Pracodawca uwzględnił w rozliczeniu, stosując współczynnik korygujący, 311 godzin ponadwymiarowych w ramach programu (...)+. Nie stosując współczynnika korygującego jego wynagrodzenie za pozostałe 214 godzin ponadwymiarowych przepracowanych w ramach programu (...)+ w roku akademickim 2016/2017, przy zastosowaniu obowiązującej go w tym roku stawki godzinowej za pracę w godzinach ponadwymiarowych (35 zł), powinno wynosić 7.490 zł.

Nie stosując ww. współczynnika korygującego, W. S. przepracował (przy rocznym wymiarze pensum wynoszącym 240 godzin) w roku akademickim 2017/2018 w sumie 803 godziny, w tym 300 godzin ponadwymiarowych przepracowanych w ramach programu (...)+. Pracodawca uwzględnił w rozliczeniu, stosując współczynnik korygujący, 225 godzin ponadwymiarowych w ramach programu (...)+. Nie stosując współczynnika korygującego jego wynagrodzenie za pozostałe 75 godzin ponadwymiarowych przepracowanych w ramach programu (...)+ w roku akademickim 2017/2018, przy zastosowaniu obowiązującej go w tym roku stawki godzinowej za pracę w godzinach ponadwymiarowych (45 zł), powinno wynosić 3.375 zł.

niesporne, a nadto dowód: zestawienie godzin i wyliczenie sporządzone przez pozwanego – k. 307-308, k. 395, plany zajęć dla W. S. za lata 2015/2016, 2016/2017, (...) – k. 43-103, indywidualne sprawozdania z wykonania zajęć dydaktycznych w latach 2015/2016, 2016/2017 i (...) – k. 36-42

Nie stosując współczynnika korygującego, z tytułu dodatku za prowadzenie zajęć w ramach programu (...)+ w języku obcym, W. S. powinien otrzymać za okres 22.02.2016 r. – 30.06.2016 r. (w roku akademickim 2015/2016) kwotę 1.543,10 zł obok wypłaconej mu kwoty 7.182,24 zł.

Nie stosując współczynnika korygującego, z tytułu dodatku za prowadzenie zajęć w ramach programu (...) w języku obcym, W. S. powinien otrzymać za okres 26.02.2018 r. – 1.07.2018 r. (w roku akademickim 2017/2018) kwotę 1.201,26 zł obok wypłaconej mu kwoty 8.103,45 zł.

W. S. w roku akademickim 2016/2017 wypłacono z tytułu tego dodatku maksymalną możliwą kwotę.

niesporne, a nadto dowód: wyliczenie sporządzone przez pozwanego – k. 309, plany zajęć dla W. S. za lata 2015/2016, 2016/2017, (...) – k. 43-103, indywidualne sprawozdania z wykonania zajęć dydaktycznych w latach 2015/2016, 2016/2017 i (...) – k. 36-42

Nie stosując współczynnika korygującego przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe przepracowane w ramach programu (...)+, W. S. tytułem wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowych za rok 2016 powinien dodatkowo otrzymać kwotę 82,27 zł, za rok 2017 dodatkowo kwotę 839,17 zł, za rok 2018 dodatkowo kwotę 1.518,92 zł, a za rok dodatkowo 2019 kwotę 403,39 zł.

niesporne, a nadto dowód: wyliczenie sporządzone przez pozwanego – k. 311, plany zajęć dla W. S. za lata 2015/2016, 2016/2017, (...) – k. 43-103, indywidualne sprawozdania z wykonania zajęć dydaktycznych w latach 2015/2016, 2016/2017 i (...) – k. 36-42

Nie stosując współczynnika korygującego przy ustalaniu ww. należności, W. S. powinien otrzymać tytułem dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2016 dodatkowo kwotę 489,20 zł, za rok 2017 dodatkowo kwotę 708 zł, za rok 2018 dodatkowo kwotę 518,10 zł, a za rok 2019 dodatkowo kwotę 34,30 zł.

niesporne, a nadto dowód: wyliczenie sporządzone przez pozwanego – k. 310, plany zajęć dla W. S. za lata 2015/2016, 2016/2017, (...) – k. 43-103, indywidualne sprawozdania z wykonania zajęć dydaktycznych w latach 2015/2016, 2016/2017 i (...) – k. 36-42

Pozwany (stosując współczynnik korygujący) wypłacił powodowi wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe za rok 2015/2016 w dniu 12 października 2016 r., za rok 2016/2017 w dniu 9 października 2017 r., zaś za rok 2017/2018 w dniu 5 października 2018 r.

Dodatek za prowadzenie zajęć w języku obcym za rok 2015/2016 pozwany wypłacił powodowi (stosując współczynnik korygujący) w dniu 5 czerwca 2016 r., zaś za rok 2017/2018 w dniu 20 maja 2018 r.

Dodatkowe roczne wynagrodzenie za 2016 r. pozwany wypłacił powodowi (stosując współczynnik korygujący) w dniu 2 marca 2017 r., za rok 2017 r. w dniu 2 marca 2018 r. a za rok 2018 r. w dniu 2 marca 2019 r.

Wynagrodzenie urlopowe z godzin ponadwymiarowych za 2016 r. (za okres od 1.08 do 2.09.2016 r.) pozwany wypłacił powodowi (stosując współczynnik korygujący) w dniu 5 grudnia 2016 r., za 2017 r. (za okres od 1.07 do 29.09.2017 r.) w dniu 9 listopada 2017 r., za 2018 r. (za okres 2.07 do 21.09.2018 r.) w dniu 11 grudnia 2018 r.

dowód: karty wynagrodzeń powoda – k. 26-35

Termin wypłaty dodatkowego rocznego wynagrodzenia zgodnie z Komunikatem nr 2 Kwestora (...) w S. z dnia 31 stycznia 2017 r. o terminie wypłaty Dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2016 r. to dzień 2 marca 2017 r.

Termin wypłaty dodatkowego rocznego wynagrodzenia za 2017 r. to dzień 2 marca 2018 r. zgodnie z Komunikatem nr 3 Kwestora (...) w S. z dnia 30 stycznia 2018 r. o terminie wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 r.

Termin wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 to dzień 1 marca 2019 r. zgodnie z Komunikatem nr 3 Kwestora (...) w S. z dnia 28 stycznia 2019 r. o terminie wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 r.

dowód: komunikaty – k. 417

Ustawowe odsetki liczone od kwoty 4.130 zł od dnia 13.10.2016 r. do dnia 1.08.2019 r. to kwota 809,48 zł.

Ustawowe odsetki liczone od kwoty 7.490 zł od dnia 10.10.2017 r. do dnia 1.08.2019 r. to kwota 948,05 zł.

Ustawowe odsetki liczone od kwoty 2.100 zł od dnia 6.10.2018 r. do dnia 1.08.2019 r. to kwota 119,61 zł.

Ustawowe odsetki liczone od kwoty 1.543,10 zł od dnia 1.08.2019 r. do dnia 1.08.2019 r. to kwota 340,62 zł.

Ustawowe odsetki liczone od kwoty 1.201,26 zł od dnia 21.05.2018 r. do dnia 1.08.2019 r. to kwota 100,68 zł.

Ustawowe odsetki liczone od kwoty 489,20 zł od dnia 3.03.2017 r. do dnia 1.08.2019 r. to kwota 82,65 zł.

Ustawowe odsetki liczone od kwoty 645,58 zł od dnia 3.03.2018 r. do dnia 1.08.2019 r. to kwota 63,64 zł.

Ustawowe odsetki liczone od kwoty 286,39 zł od dnia 2.03.2019 r. do dnia 1.08.2019 r. to kwota 8,24 zł.

Ustawowe odsetki liczone od kwoty 82,27 zł od dnia 1.08.2019 r. do dnia 1.08.2019 r. to kwota 18,16 zł.

Ustawowe odsetki liczone od kwoty 839,17 zł od dnia 1.08.2017 r. do dnia 1.08.2019 r. to kwota 101,23 zł.

Ustawowe odsetki liczone od kwoty 222,31 zł od dnia 12.12.2018 r. do dnia 1.08.2019 r. to kwota 9,89 zł.

dowód: wydruki z systemu G. – k. 472-482, karty wynagrodzeń powoda – k. 26-35, opis powoda do karty wynagrodzeń ze wskazaniem sposobu dokonania kapitalizacji odsetek – k. 104-114

Wysokość wynagrodzenia zasadniczego W. S. wynosiła w grudniu 2020 r. kwotę 5.208 zł.

dowód: karta wynagrodzeń za XII 2020 r. – k. 306

Zgodnie z § 38 ust. 1 statutu (...) rektor, powierzając nauczycielowi akademickiemu wykonywanie ważnych zadań lub realizowanie przez nauczyciela projektów badawczych lub innych zadań przewidzianych w ust. 2, może obniżyć wymiar jego zajęć dydaktycznych poniżej dolnej granicy wymiaru ustalonej zgodnie z przepisami ustawy.

dowód: statut (...) w S. – k. 450-470

Uchwała nr 47 Senatu (...) z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych, zasad obliczania godzin dydaktycznych pracowników naukowo – dydaktycznych i dydaktycznych ustalała roczny wymiar zajęć dydaktycznych oraz dotyczyła zasad obliczania godzin dydaktycznych odnośnie zajęć dydaktycznych prowadzonych w soboty, zajęć prowadzonych na studiach doktoranckich w grupach mniejszych niż 6 osób, rozliczenia godzin dydaktycznych za opiekę nad studentem przygotowującym pracę dyplomową, zasad obliczania godzin dydaktycznych prowadzonych na studiach podyplomowych i kursach dokształcających.

dowód: uchwała nr 47 Senatu (...) w S. – k. 448-449

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w podlegało uwzględnieniu niemal w całości.

Uwzględnienie roszczeń powoda o wyrównanie dodatku za prowadzenie zajęć w języku obcym, wyrównanie wynagrodzenia urlopowego za godziny ponadwymiarowe i wyrównanie dodatkowego rocznego wynagrodzenia zależało od oceny zasadności jego roszczenia o wyrównanie wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe przepracowane w ramach programu (...)+. Wszystkie te należności były bowiem wyliczane jako pochodna m.in. od tego wynagrodzenia.

Punktem wyjścia w sprawie była zatem ocena zasadności tego roszczenia.

Zgodnie z art. 130 ust. 1 obowiązującej w okresie spornym (do 30 września 2018 r.), ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) czas pracy nauczyciela akademickiego jest określony zakresem jego obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych. W myśl art. 131 ust. 1 przywołanej ustawy, w szczególnych przypadkach, uzasadnionych koniecznością realizacji programu kształcenia, nauczyciel akademicki może być obowiązany prowadzić zajęcia dydaktyczne w godzinach ponadwymiarowych, w rozmiarze nieprzekraczającym dla pracownika naukowo - dydaktycznego 1/4, a dla pracownika dydaktycznego 1/2 wymiaru obowiązków dydaktycznych, określonego zgodnie z art. 130 ust. 3 i 4. Nauczycielowi akademickiemu, za jego zgodą, może być powierzone prowadzenie zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym liczbę godzin ponadwymiarowych określoną w ust. 1. Zasady oraz tryb powierzania tych zajęć określa senat (ust. 2).

Obowiązujące w spornym okresie rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1571) oraz rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2063) stanowiły w § 5, że w przypadku asystenta za pracę w godzinach ponadwymiarowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości do 3,9% - do 31 grudnia 2016 r., a od 1,8% do 3,9% - od 1 stycznia 2017 r., minimalnego wynagrodzenia zasadniczego asystenta, określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

W niniejszej sprawie niespornym między stronami było, iż stawka wynagrodzenia W. S. za 1 godziną ponadwymiarową w roku akademickim 2015/2016 i w 2016/2017 wynosiła kwotę 35 zł, zaś w roku akademickim 2017/2018 wynosiła kwotę 45 zł (jak w wyliczeniu pozwanego k. 307-308 w zw. z k. 395).

Poza sporem pozostawało też, że powód prowadził w spornym okresie zajęcia w języku angielskim dla studentów zagranicznych w ramach programu wymiany międzynarodowej (...) oraz że obowiązywało go pensum zajęć dydaktycznych w wymiarze 240 godzin rocznie. Niesporne ostatecznie było również to, że wszystkie godziny przepracowane przez powoda w ramach programu (...) były godzinami ponadwymiarowymi (vide zestawienie pozwanego k. 307).

Sporna natomiast była możliwość wprowadzenia uregulowania w pozwanym (...) (...) Technologicznym w S., zgodnie z którym zajęcia dydaktyczne prowadzone w ramach programów międzynarodowych wliczono do obciążenia dydaktycznego przy zastosowaniu tzw. współczynnika korygującego, a więc w zależności od liczebności grupy studentów – w 100%, 75% lub 50% i wypłacano wynagrodzenie nauczycielom tylko za część przepracowanych godzin, tj. po dokonaniu takiej korekcji.

Zgodnie bowiem z § 6 ust. 1 Zarządzenia nr 40 Rektora (...) Technologicznego w S. z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych oraz trybu obniżania rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych – zajęcia dydaktyczne prowadzone w ramach programów międzynarodowych wlicza się do obciążenia dydaktycznego, z uwzględnieniem liczebności grupy:

- 4) 1 do 2 osób – 50% wymiaru przeprowadzonych zajęć, jednak nie mniej niż 10 godzin,
- 5) 3 do 5 osób – 75% wymiaru przeprowadzonych zajęć, jednak nie mniej niż 10 godzin,
- 6) 6 lub więcej – 100% wymiaru przeprowadzonych zajęć.

W ocenie Sądu, Rektor (...) Technologicznego nie miał uprawnienia, aby taką regulację wprowadzić. Na wstępie ww. zarządzenia wskazano, że rektor wydaje je na podstawie art. 130 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 38 ust. 1 statutu (...) w związku z uchwałą nr 47 Senatu (...) z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych, zasad obliczania godzin dydaktycznych pracowników naukowo – dydaktycznych i dydaktycznych.

W myśl powołanego tam art. 130 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym – roczny wymiar zajęć dydaktycznych wynosi: 1) od 120 do 240 godzin dydaktycznych - dla pracowników naukowo-dydaktycznych; 2) od 240 do 360 godzin dydaktycznych - dla pracowników dydaktycznych, z zastrzeżeniem pkt 3; 3) od 300 do 540 godzin dydaktycznych - dla pracowników dydaktycznych zatrudnionych na stanowiskach lektorów i instruktorów lub równorzędnych (ust. 3). Rektor, powierzając nauczycielowi akademickiemu wykonywanie ważnych zadań dla uczelni, może - w zakresie i na warunkach określonych w statucie - obniżyć wymiar jego zajęć dydaktycznych w okresie wykonywania powierzonych zadań poniżej dolnej granicy wymiaru ustalonej zgodnie z ust. 3 (ust. 4).

Zgodnie natomiast z powołanym § 38 ust. 1 statutu (...) (vide k. 45) – rektor, powierzając nauczycielowi akademickiemu wykonywanie ważnych zadań lub realizowanie przez nauczyciela projektów badawczych lub innych zadań przewidzianych w ust. 2, może obniżyć wymiar jego zajęć dydaktycznych poniżej dolnej granicy wymiaru ustalonej zgodnie z przepisami ustawy.

Powołana zaś na wstępie Zarządzenia nr 40 uchwała nr 47 Senatu (...) z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych, zasad obliczania godzin dydaktycznych pracowników naukowo – dydaktycznych i dydaktycznych, nie regulowała kwestii zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli w ramach programów międzynarodowych i zasad obliczania godzin dydaktycznych przepracowanych w ramach tych programów, ani nie stanowiła delegacji dla rektora do dokonania takich regulacji. Uchwała ta ustalała roczny wymiar zajęć dydaktycznych dotyczyła zasad obliczania godzin dydaktycznych dla zajęć dydaktycznych prowadzonych w soboty, zajęć prowadzonych na studiach doktoranckich w grupach mniejszych niż 6 osób, rozliczenia godzin dydaktycznych za opiekę nad studentem przygotowującym pracę dyplomową, zasad obliczania godzin dydaktycznych prowadzonych na studiach podyplomowych i kursach doszkolających. Według oświadczenia pełnomocnika pozwanego, uchwała ta obowiązywała od 1 października 2009 r. do 30 września 2019 r.

W myśl art. 130 ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym - zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaje zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych określa senat.

Analiza powyższych przepisów i stanu faktycznego ustalonego w niniejszej sprawie prowadzi do wniosku, że rektor (...) Technologicznego w S., bez podstawy prawnej, przy braku delegacji ustawowej, wydał Zarządzenie nr 40 z dnia 23 lipca 2015 r. w części, w której dotyczyło ono zasad obliczania godzin dydaktycznych, w tym godzin dydaktycznych przepracowanych w ramach programów międzynarodowych, m.in. (...)+. Rektor bez podstawy prawnej, zdecydował o wliczeniu do obciążenia dydaktycznego nauczycieli jedynie części czasu przepracowanego w ramach tych programów, w zależności od liczebności grupy. Zgodnie z przepisem art. 130 ust. 2 ww. ustawy, tylko senat uczelni posiadał delegację ustawową do określenia zasad obliczania godzin dydaktycznych. Rektor uczelni, według art. 130 ust. 4 tej ustawy mógł jedynie obniżyć wymiar zajęć dydaktycznych poniżej dolnej granicy wymiaru ustalonej zgodnie z ust. 3, w przypadku powierzenia nauczycielowi akademickiemu wykonania ważnych zadań dla uczelni (a więc poniżej poziomu 120 do 240 godzin dydaktycznych - dla pracowników naukowo-dydaktycznych; poniżej poziomu od 240 do 360 godzin dydaktycznych - dla pracowników dydaktycznych; poniżej poziomu od 300 do 540 godzin dydaktycznych - dla pracowników dydaktycznych zatrudnionych na stanowiskach lektorów i instruktorów lub równorzędnych). Jak zeznał świadek W. B., pełniący funkcję prorektora pozwanego (...) w S. ds. metod nauczania a następnie kształcenia w okresie od 2005 r. do 2016 r., w Zarządzeniu nr 40 z dnia 23 lipca 2015 r. to rektor podjął decyzję o zasadach obliczania godzin dydaktycznych a nie senat tej uczelni – przez przeoczenie.

Wobec niewłaściwie wprowadzonych regulacji w pozwanym (...) w S., zastosowanie znajdują ogólne regulacje (przywołane wyżej), dotyczące wynagradzania nauczycieli za godziny ponadwymiarowe.

Niezależnie od tych rozważań należy stwierdzić, iż kontrowersyjne jest stanowisko pozwanego (...) w S. co do możliwości potraktowania jako czasu przepracowanego jedynie części przeprowadzonych zajęć dydaktycznych w ramach programu (...)+, na co uwagę zwróciła podczas kontroli Państwowa Inspekcja Pracy, kierująca

wystąpienie do pozwanego, nakazujące dokonanie weryfikacji godzin zajęć dydaktycznych przeprowadzonych przez nauczycieli akademickich w ramach programu (...)+, a w konsekwencji rozliczenie faktycznie wypracowanych godzin dydaktycznych za okres wymagalny. Uznano za niedopuszczalny przyjęty przez uczelnię sposób rozliczania godzin dydaktycznych w ramach programu (...)+, zakładający zaliczenie do obciążenia dydaktycznego tzw. „pensum” mniejszej ilości godzin dydaktycznych od faktycznie zaplanowanych i wykonanych przez nauczycieli akademickich, co miało bezpośredni wpływ na finansową gratyfikację z tego tytułu. W ocenie Sądu, pomimo posiadania przez uczelnię wyższe dużej autonomii w zakresie ustalania czasu pracy nauczycieli, korzystanie z będącego w kompetencji senatu uczelni wyższej (nie w kompetencji rektora) uprawnienia do określenia zasad obliczania godzin dydaktycznych nie może polegać na faktycznym skróceniu czasu przepracowanego przez nauczyciela, od którego zależy wysokość jego wynagrodzenia, będącego także pochodną innych jego należności (np. dodatkowego rocznego wynagrodzenia). Godziłoby to w podstawową w prawie pracy zasadę, że wynagrodzenie należy się za czas przepracowany. Co więcej, w pozwanym (...) prowadziło to do przyjmowania kolejnych fikcji np. w postaci wyliczania dodatków do wynagrodzenia w oparciu o skrócony sztucznie czas pracy (dodatek za prowadzenie zajęć w języku obcym naliczany był tylko od czasu prowadzenia zajęć w języku obcym po zastosowaniu współczynnika korygującego zgodnie z § 10 Zarządzenia nr 40 Rektora (...) w S.).

W sprawie nie można mieć wątpliwości, że prowadzenie przez powoda zajęć ze studentami zagranicznymi w ramach programu (...)+ miało miejsce w ramach godzin ponadwymiarowych oraz że były to godziny dydaktyczne. Wynika to wprost z indywidualnych sprawozdań z wykonania zajęć dydaktycznych (obejmujących zarówno godziny w ramach pensum i ponad pensum, zajęcia ze studentami polskimi, jak i zajęcia ze studentami zagranicznymi), z zestawienia sporządzonego przez pozwanego na k. 307, z zeznań powoda, świadków M. Ł. i B. Ś.. Zajęcia te nie mieściły się w obowiązkach naukowych i organizacyjnych powoda. Nie ma znaczenia, że powód dobrowolnie zgłosił chęć prowadzenia zajęć w ramach programu (...)+, ponieważ, w myśl obowiązujących przepisów, nie zwalniało to jego pracodawcy od obowiązku zapłaty wynagrodzenia w zamian za tę pracę. Zgoda powoda, w myśl przepisu art. 131 ust. 2 ww. ustawy, umożliwiła zresztą prowadzenie przez niego zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w ust. 1 tego przepisu, tj. ponad 1/4 wymiaru obowiązków dydaktycznych. Powód w okresie spornym realizował bardzo dużą ilość godzin ponadwymiarowych, prowadząc przy 240 godzinnym pensum zajęcia (nie stosując współczynnika korygującego): w roku akademickim 2015/2016 w ilości 830 godzin, w tym godzin ponadwymiarowych w ramach programu (...)+ 330 godzin, w roku akademickim 2016/2017 w ilości 810 godzin, w tym w ramach programu (...)+ 525 godzin, a w roku akademickim 2017/2018 w ilości 803 godzin, w tym w ramach programu (...)+ 300 godzin (vide zestawienie pozwanego – k. 307).

Zdaniem pozwanego, z uwagi na specyficzny charakter zajęć w ww. programie i prowadzenie ich w mniejszych grupach, powinny być one traktowane jako zajęcia realizowane w trybie indywidualnym. Zajęcia te, pomimo specyficznego charakteru i prowadzenia ich często w bardzo małych grupach, nie były realizowane w ramach indywidualnego programu studiów i planu studiów, co potwierdził w swoich zeznaniach powód i świadkowie M. Ł. i B. Ś.. Gdyby pracodawca zrównał zajęcia prowadzone przez nauczycieli ze studentami w ramach programów międzynarodowych z zajęciami prowadzonymi ze studentami studiującymi według indywidualnego programu studiów i planu studiów, to nie poświęciłby tym zajęciom dwóch odrębnych części w Zarządzeniu Rektora nr 40 z dnia 23 lipca 2015 r. (pierwszym z tych zajęć - § 6, drugim z tych zajęć - § 7). Pozwany zdawał się umniejszać w toku postępowania rangę zajęć prowadzonych w ramach programu (...)+, lecz, jak wynika z zeznań powoda i świadków oraz z przedłożonych dokumentów były to pełnowartościowe zajęcia dydaktyczne, odpowiadające przedmiotom wykładanym w języku polskim, mające swój program i określone zasady zaliczenia, jedynie w mniejszej grupie z uwagi na małą ilość studentów uczestniczących w programie. Dodatkowo należy stwierdzić, że rektor pozwanego (...) w S. nie posiadał uprawnienia do ustalania zasad rozliczania godzin dydaktycznych zajęć prowadzonych ze studentami studiującymi według indywidualnego programu studiów i planu studiów z tych samych przyczyn, o których była mowa powyżej odnośnie zasad obliczania godzin dydaktycznych zajęć prowadzonych ze studentami zagranicznymi studiującymi w ramach programów międzynarodowych. Pominięcie zaś ustalonych przez rektora nieprawnie zasad, skutkuje rozliczeniem godzin ponadwymiarowych według ogólnych zasad.

Pozwany zakwestionował też ilość przepracowanych przez powoda zajęć dydaktycznych, wynikających z indywidualnych sprawozdań powoda z wykonywania zajęć dydaktycznych. Wskazał, że są one sporządzane na podstawie prze planów zajęć są wręczanych nauczycielom akademickim na początku roku akademickiego i nie ma pewności czy wszystkie zaplanowane zajęcia się odbyły. Pozwany powołał się tu na fakt, iż widniejące na wydrukach planu zajęć powoda zajęcia w dniach od 8 do 19 maja 2017 r., zostały odwołane, co może świadczyć o tym, że zestawienia dołączone do pozwu nie przedstawiają obiektywnej rzeczywistości. Pozwany przedłożył też zeszyt pobrania kluczy do sal wykładowych za część okresu spornego i wskazał też, że nie we wszystkich dniach, w których powód miał zaplanowane zajęcia, pobrał on klucze do sali.

Jak wynika z zeznań powoda, prowadził on zajęcia według planu zajęć otrzymanego od pracodawcy i w czasie w nim wskazanym. Zdarzały się drobne przesunięcia godzinowe w sytuacji, gdy powód kończył dane zagadnienie 5-10 minut przed końcem zajęć, to decydował o wcześniejszym ich zakończeniu, by nowy temat rozpocząć na następnych zajęciach, które o ten czas przedłużał. Czasami zdarzały się drobne przesunięcia, gdy powód prowadził dwie godziny zajęć bez 15 – minutowej przerwy. Ponadto zdarzało się, że zajęcia wynikające z planu były odwoływane przez W. S. ze względu na wyjazd służbowy, lecz w takiej sytuacji zajęcia były przez niego przenoszone na inny termin i zawsze się odbywały w zaplanowanym wymiarze. Tak było np. odnośnie zakwestionowanego przez pozwanego okresu od dnia 6 do 10 maja 2017 r., kiedy to powód wyznaczył terminy na ich odbycie w dniach 29 i 30 kwietnia 2017 r., na co przedłożył dowód w postaci wiadomości mailowej z dnia 27 kwietnia 2017 r. Powód wyjaśnił też, co potwierdził w swoich zeznaniach świadek B. Ś., iż nauczyciele akademicy, w tym i on prowadzili zajęcia dydaktyczne w ramach programu (...) + w różnych pomieszczeniach w obiektach (...) w S. typu sale wykładowe, laboratoria, a także pokoje pracownicze – z uwagi na bardzo dużą ilość grup studenckich. W pokojach pracowniczych były prowadzone wykłady i ćwiczenia audytoryjne dla małych grup. Powód, jak zeznał, poza salami wykładowymi i laboratoriami, prowadził zajęcia w pokoju nr (...), w którym znajdował się jego gabinet i w pokoju nr (...), w którym umieścił drukarkę 3D wykorzystywaną do zajęć. W okresie spornym były prowadzone 3 rodzaje zeszytów pobrań kluczy w zależności od rodzaju pomieszczenia: zeszyty pobrań kluczy do sal wykładowych, zeszyty pobrań kluczy do laboratoriów i zeszyty pobrań kluczy do pokoi pracowniczych, zaś pozwany na dowód swoich twierdzeń przedłożył jedynie zeszyt pobrań kluczy do sal wykładowych za okres od 24 września 2016 r. do 6 lutego 2017 r., wskazując, iż nie dysponuje już innymi zeszytami pobrań kluczy. Przedłożenie tylko jednego rodzaju zeszytu za niewielki wycinek okresu spornego nie jest w stanie obalić twierdzenia powoda o prawidłowości zapisów indywidualnych sprawozdań powoda z wykonania zajęć dydaktycznych, zwłaszcza, iż powód nie prowadził tych zajęć tylko w salach wykładowych. Ponadto, pracodawca dokonywał kontroli czy zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez nauczycieli zgodnie z planem zajęć w ten sposób, że na bieżąco weryfikowane były książki pobrania kluczy do pomieszczeń, w których odbywały się zajęcia, przeprowadzane były hospitacje na zajęciach oraz składane niezapowiedziane wizyty na zajęciach przez prodziekana ds. kształcenia na Wydziale Informatyki – M. Ł.. Jak wynika z zeznań powoda oraz świadków M. Ł. i W. B. pracodawca nigdy nie miał zastrzeżeń do powoda dotyczących zrealizowania przez niego zajęć dydaktycznych zgodnie z planem. Rozliczenie godzin ponadwymiarowych następowało na koniec roku akademickiego poprzez podpisanie przez nauczyciela indywidualnego sprawozdania z wykonania zajęć dydaktycznych w danym roku akademickim, które sporządzał pracodawca na podstawie przygotowanego dla nauczyciela na początku roku planu zajęć dydaktycznych, ale po skorygowaniu o dane co do faktycznej ilości zrealizowanych godzin uzyskane od nauczyciela (jeżeli były różnice w stosunku do planu) bądź w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzonych zajęć (jeżeli wykazano rozbieżności). Nie była prowadzona ewidencja przeprowadzonych zajęć. Według zeznań ww. osób dane w indywidualnych sprawozdaniach odnośnie wykonanych zajęć dydaktycznych przez W. S. w latach 2015/2016, 2016/2017, (...) odpowiadały rzeczywistości stanowi, z tym że uwzględniały one ilość zajęć dydaktycznych przeprowadzonych przez niego w ramach programu (...) + z zastosowaniem tzw. współczynnika korygującego.

Należy stwierdzić, że jeżeli pozwany nie ewidencjonował na bieżąco liczby zajęć prowadzonych przez powoda w ramach programu (...) +, kwestionując wymiar godzin przepracowanych przez niego w ramach tego programu, powinien ten fakt wykazać, czego w niniejszym postępowaniu nie zdołał uczynić. Pracodawca przyjął wygodną pozycję sprowadzającą się do kontestowania danych pochodzących od powoda. Książka pobrań kluczy w żaden sposób nie

może być rzetelną ewidencją przepracowanych przez powoda godzin w ramach programu (...)+. Jak przedstawiono wcześniej, różne były okoliczności pobierania kluczy i oddawania ich przez pracowników uczelni.

Nawet jeżeli uznać w ślad za pozwanym, do czego nie ma zdaniem Sądu podstaw, że w istocie zachodziły pewne nieścisłości w porównaniu do stanu rzeczywistego, to brak innego punktu odniesienia aniżeli indywidualne sprawozdania z przeprowadzonych zajęć dydaktycznych przygotowane na podstawie planów zajęć przygotowanych dla powoda i zastosowanie musiałby znaleźć art. 322 k.p.c. w oparciu o te właśnie dokumenty. W myśl tego przepisu, jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub o świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy.

Pozwany, będąc zobowiązanym przez Sąd, dokonał wyliczenia wynagrodzenia powoda za godziny ponadwymiarowe i inne pochodne należności powoda, przy założeniu słuszności jego twierdzeń co do zasady, a więc bez zastosowania współczynnika korygującego, biorąc za podstawę indywidualne sprawozdania powoda z przeprowadzonych zajęć dydaktycznych w okresie spornym. Powód w pełni podzielił te wyliczenia, domagając się zasądzenia wyliczonych kwot (rozszerzając jednocześnie powództwo).

Z wyliczeń pozwanego wynikało, iż, nie stosując współczynnika korygującego, W. S. przepracował (przy rocznym wymiarze pensum wynoszącym 240 godzin) w roku akademickim 2015/2016 w sumie 830 godzin, w tym 330 godzin ponadwymiarowych przepracowanych w ramach programu (...)+. Pracodawca uwzględnił, stosując współczynnik korygujący, tylko 212 godzin ponadwymiarowych w ramach programu (...)+. Nie stosując współczynnika korygującego wynagrodzenie powoda za pozostałe 118 godzin ponadwymiarowe przepracowane w ramach programu (...)+ w roku akademickim 2015/2016, przy zastosowaniu obowiązującej go w tym roku stawki godzinowej za pracę w godzinach ponadwymiarowych (35 zł), powinno wynosić 4.130 zł.

Nie stosując ww. współczynnika korygującego, W. S. przepracował (przy rocznym wymiarze pensum wynoszącym 240 godzin) w roku akademickim 2016/2017 w sumie 810 godzin, w tym 525 godzin ponadwymiarowych przepracowanych w ramach programu (...)+. Pracodawca uwzględnił, stosując współczynnik korygujący, 311 godzin ponadwymiarowych w ramach programu (...)+. Nie stosując współczynnika korygującego wynagrodzenie powoda za pozostałe 214 godzin ponadwymiarowych przepracowanych w ramach programu (...)+ w roku akademickim 2016/2017, przy zastosowaniu obowiązującej go w tym roku stawki godzinowej za pracę w godzinach ponadwymiarowych (35 zł), powinno wynosić 7.490 zł.

Nie stosując ww. współczynnika korygującego, W. S. przepracował (przy rocznym wymiarze pensum wynoszącym 240 godzin) w roku akademickim 2017/2018 w sumie 803 godziny, w tym 300 godzin ponadwymiarowych przepracowanych w ramach programu (...)+. Pracodawca uwzględnił w rozliczeniu, stosując współczynnik korygujący, 225 godzin ponadwymiarowych w ramach programu (...)+. Nie stosując współczynnika korygującego jego wynagrodzenie za pozostałe 75 godzin ponadwymiarowych przepracowanych w ramach programu (...)+ w roku akademickim 2017/2018, przy zastosowaniu obowiązującej go w tym roku stawki godzinowej za pracę w godzinach ponadwymiarowych (45 zł), powinno wynosić 3.375 zł.

Takie kwoty zasądzono na rzecz powoda, w sumie z tego tytułu **14.995 zł** (4.130 zł + 7490 zł + 3.375 zł).

Pozwany wyliczył także, które to wyliczenie zaakceptował w pełni powód, że nie stosując współczynnika korygującego, z tytułu dodatku za prowadzenie zajęć w ramach programu (...)+ w języku obcym, W. S. powinien otrzymać za okres 22.02.2016 r. – 30.06.2016 r. (w roku akademickim 2015/2016) kwotę 1.543,10 zł obok wypłaconej mu przez pozwanego kwoty 7.182,24 zł, a za okres 26.02.2018 r. – 1.07.2018 r. (w roku akademickim 2017/2018) kwotę 1.201,26 zł obok wypłaconej mu przez pozwanego kwoty 8.103,45 zł.

W. S. w roku akademickim 2016/2017 wypłacono z tytułu tego dodatku maksymalną możliwą kwotę, stąd nie dochodził on wyrównania dodatku za ten rok.

W sumie należność powoda z tego tytułu to kwota **2.744,36 zł.**

Podstawą żądania powoda był tutaj zapis § 10 Zarządzenia nr 40 Rektora (...) z dnia 23 lipca 2005 r. (z tym że bez zastosowania korekcji), zgodnie z którym nauczycielowi prowadzącemu zajęcia dydaktyczne w języku obcym rektor przyznaje dodatek w wysokości do 30% wynagrodzenia zasadniczego (ust. 1). Wysokość dodatku uzależniona jest od zaplanowanej na rok akademicki liczby godzin dydaktycznych prowadzonych w języku obcym. Dodatek przyznawany jest w wysokości z uwzględnieniem liczby godzin dydaktycznych w języku obcym: - równej lub przewyższającej roczny wymiar zajęć dydaktycznych, w tym po zastosowaniu obniżek udzielonych przez rektora – do 30% (maksymalna wysokość dodatku określona w ust. 1); - mniejszej od rocznego wymiaru – do 30% - wysokość dodatku obliczana proporcjonalnie (ust. 2). Dodatek przyznawany jest na semestr, w którym zajęcia w języku obcym są prowadzone (ust. 3).

W dalszej kolejności powód domagał się wyrównania wynagrodzenia urlopowego za godziny ponadwymiarowe.

Podstawą tego żądania w okresie spornym był obowiązujący do 1 października 2018 r. przepis art. 153 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którym nauczycielowi akademickiemu przysługuje w okresie urlopu wypoczynkowego wynagrodzenie, jakie otrzymywałby, gdyby w tym czasie pracował. Zmienne składniki wynagrodzenia są obliczane na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu dwunastu miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu. Na podstawie art. 153 ust. 2 ww. ustawy zostało wydane rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 2 listopada 2006 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy oraz ekwiwalentu pieniężnego za okres niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego nauczycieli akademickich. Zgodnie z § 3 rozporządzenia zmienne składniki wynagrodzenia, takie jak: 1) wynagrodzenie za pracę w godzinach ponadwymiarowych; 2) dodatek za pracę wykonywaną w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych; 3) dodatkowe wynagrodzenie, o którym mowa w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich, za: a) udział w pracach związanych z postępowaniem rekrutacyjnym, b) udział w działalności leczniczej, profilaktycznej i diagnostycznej, prowadzonej przez wydziały weterynaryjne uczelni rolniczych, c) kierowanie i sprawowanie opieki nad studenckimi praktykami zawodowymi, uwzględniało się przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy na podstawie wynagrodzenia, do którego nauczyciel akademicki nabył prawo w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu. Jeżeli nauczyciel akademicki przed udzieleniem urlopu był zatrudniony na uczelni krócej niż przez 12 miesięcy, obliczeń dokonywało się na podstawie wynagrodzenia za ten okres.

Od dnia 1 października 2018 r. podstawę prawną żądania stanowił zaś przepis art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w myśl którego nauczycielowi akademickiemu przysługuje w okresie urlopu wypoczynkowego wynagrodzenie, jakie otrzymywałby, gdyby w tym czasie pracował. Zmienne składniki wynagrodzenia są obliczane na podstawie jego średniego wynagrodzenia z okresu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu. Jeżeli zatrudnienie trwało krócej, średnie wynagrodzenie oblicza się z całego okresu zatrudnienia z uwzględnieniem stawek wynagrodzenia obowiązujących na dzień rozpoczęcia urlopu.

Nie stosując współczynnika korygującego przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe przepracowane w ramach programu (...)+, W. S. tytułem wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowych za rok 2016 powinien dodatkowo, zgodnie z niespornym wyliczeniem pozwanego, otrzymać kwotę 82,27 zł, za rok 2017 dodatkowo kwotę 839,17 zł, za rok 2018 dodatkowo kwotę 1.518,92 zł, a za rok dodatkowo 2019 kwotę 403,39 zł. W sumie jest to kwota **2.843,75 zł.**

Powód domagał się też wyrównania wysokości dodatkowego rocznego wynagrodzenia za lata 2016, 2017, 2018 i 2019 poprzez uwzględnienie wynagrodzenia za przepracowane godziny bez zastosowania współczynnika korygującego (nieprawnie stosowanego).

Podstawą jest tu art. 156 ustawy z dnia 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym oraz art. 143 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, stanowiące, że pracownikowi uczelni publicznej przysługuje

dotatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w przepisach o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników jednostek sfery budżetowej. Chodzi tu więc o ustawę z dnia 12 grudnia 1997 r., której art. 4 ust. 2 stanowi, że wynagrodzenie roczne ustala się w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, a także wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy przysługujące pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy.

Nie stosując współczynnika korygującego przy ustalaniu należności W. S. ze stosunku pracy, powinien on otrzymać tytułem dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2016 dodatkowo kwotę 489,20 zł, za rok 2017 dodatkowo kwotę 708 zł, za rok 2018 dodatkowo kwotę 518,10 zł, a za rok 2019 dodatkowo kwotę 34,30 zł. W sumie jest to kwota **1.749,60 zł.**

Wszystkie te kwoty (ogółem 22.332,71 zł) zasądzono na rzecz powoda od pozwanego w pkt I wyroku.

W związku z żądaniem pozwu kwotę tę zasądzono wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, działając na podstawie przepisu art. 481 § 1 k.p.c. Powód domagał się zasądzenia ich od całej dochodzonej kwoty z tytułu należności jak wyżej od dnia wytoczenia pozwu, co miało miejsce w dniu 26 sierpnia 2019 r. Od dnia wytoczenia pozwu zasądzono odsetki jedynie od kwoty żądań pierwotnie dochodzonych pozwem (wymagalnych już na moment wytoczenia powództwa), tj. od kwoty 21.895,02 zł.

Dopiero rozszerzając powództwo w dniu 16 lutego 2022 r. powód domagał się zasądzenia kwoty 403,39 zł (wyliczonej przez pozwanego) tytułem wyrównania wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowych za 2019 r. Wcześniej za ten rok nie domagał się wyrównania tego wynagrodzenia. Na moment wytoczenia powództwa (26 sierpnia 2019 r.) roszczenie to nie było jeszcze wymagalne. Powód nie wykazał przed sądem faktycznej daty wypłaty mu wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowych za 2019 r., a termin rozliczenia wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe nie wynikał już z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej, które zostało uchylone od października 2018 r. Niespornym było, przy założeniu słuszności twierdzenia powoda co do zasady, że wynagrodzenie urlopowe w 2019 r. w związku z przepracowanym godzinami ponadwymiarowymi winno ulec zwiększeniu o wyliczoną przez pozwanego kwotę 403,39 zł, jednakże strony nie przedłożyły w tym przypadku dowodu na to kiedy rozliczono pracę powoda w godzinach ponadwymiarowych oraz kiedy dokładnie powód w 2019 r. korzystał z urlopu. Ponieważ dotyczyło to należności za urlop z 2019 r., urlop ten musiał zostać wykorzystany najpóźniej do 31 grudnia 2019 r. i rozliczony do tej daty. Odsetki od kwoty 403,39 zł zasądzono zatem od dnia 2 stycznia 2020 r. (z uwagi na fakt, iż dzień 1 stycznia 2020 r. był dniem świątecznym). Z listy wynagrodzeń powoda za 2019 r. wynika, że wynagrodzenie urlopowe za godziny ponadwymiarowe wypłacono mu w grudniu 2019 r., lecz bez wskazania dokładnej daty dziennej (k. 305).

Podobna sytuacja dotyczy żądania powoda o wyrównanie dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2019 r., z którym wystąpił on dopiero w dniu 16 lutego 2022 r., kiedy pozwany wliczył różnicę w tym wynagrodzeniu (przy założeniu słuszności twierdzeń powoda co do zasady) także za ten rok. Pozwany wliczył też różnicę na kwotę 34,30 zł. Powód nie mógł skutecznie domagać się zasądzenia odsetek od tej kwoty od dnia wniesienia pozwu (26 sierpnia 2019 r.), gdyż wówczas roszczenie to nie było jeszcze wymagalne. Dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2019 r. było płatne dopiero po zakończeniu 2019 r. Zgodnie z art. 143 nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. - pracownikowi uczelni publicznej przysługuje dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w przepisach o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników jednostek sfery budżetowej, a więc ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. W myśl art. 5 ust. 2 tej ustawy - wynagrodzenie roczne wypłaca się, z zastrzeżeniem ust. 3, nie później niż w ciągu pierwszych trzech miesięcy roku kalendarzowego następującego po roku, za który przysługuje to wynagrodzenie. Brak było w sprawie danych co do faktycznej daty wypłaty pracownikom przez pozwanego (...) w S. dodatkowych wynagrodzeń za 2019 r., zatem odsetki od kwoty wyrównania (34,30 zł), należało zasądzić zgodnie z terminem ustawowym, tj. od dnia 1 kwietnia 2020 r.

W piśmie z dnia 18 maja 2022 r. pozwany, z ostrożności procesowej, podniósł zarzut przedawnienia co do roszczeń objętych rozszerzonym powództwem.

Roszczenia o wyrównanie dodatkowego rocznego wynagrodzenia za 2019 r. i o wyrównanie wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowych za 2019 r., wymagalne na początku 2020 r. mogło przedawnić się, zgodnie z treścią art. 291 § 1 k.p., dopiero po upływie 3 lat od momentu wymagalności, a więc w roku 2023 r. W myśl tego przepisu - roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Jeżeli chodzi o rozszerzenie powództwa przez powoda poprzez domaganie się zasądzenia nieco wyższych kwot niż pierwotnie (wyrównanie wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w roku akademickim 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, wyrównanie wynagrodzenia za prowadzenie zajęć w języku obcym w roku akademickim 2015/2016, 2017/2018, wyrównanie dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2016, 2017 i 2018, wyrównanie wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowych za rok 2016, 2017, 2018), po dokonaniu wyliczenia należności powoda przez pozwanego przy założeniu słuszności twierdzeń powoda za zasadne, to nie dochodzi tu do przedawnienia roszczeń rozszerzonych. Powód przerwał bieg przedawnienia, wytaczając powództwo o te roszczenia w dniu 26 sierpnia 2019 r. W momencie rozszerzenia powództwa, tj. w dniu 16 lutego 2022 r. nie upłynął jeszcze 3 letni okres dla przedawnienia roszczenia z zakresu prawa pracy. Zamiarem powoda wyrażonym w pozwie było dochodzenie w nim całości roszczeń, wynikających z zastosowania przez pozwanego współczynnika korygującego (poza roszczeniami o wyrównanie dodatkowego rocznego wynagrodzenia za 2019 r. i o wyrównanie wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowych za 2019 r., o które po raz pierwszy wystąpił w dniu 16 lutego 2022 r.). Powód jedynie pomylił się rachunkowo wyliczając te roszczenia na etapie wszczęcia postępowania (tak też w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie III PK 96/15, OSNP 2017/11/145 oraz z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie I PK 79/10, LEX nr 725007).

Odrębnym żądaniem pozwu było żądanie zasądzenia kwoty skapitalizowanych odsetek ustawowych od kwot pierwotnie dochodzonych pozwem tytułem wyrównania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe przepracowane w ramach programu (...)+, wyrównania dodatku za prowadzenie zajęć w języku obcym, wyrównania wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowych i wyrównania dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Powód skapitalizował te odsetki od dnia wymagalności wszystkich tych roszczeń do dnia 1 sierpnia 2019 r. i zażądał od kwoty skapitalizowanych odsetek - odsetek ustawowych za opóźnienie, licząc od dnia wytoczenia powództwa, tj., od dnia 26 sierpnia 2019 r.

Podstawą prawną tego żądania jest przepis art. 482 § 1 k.c., zgodnie z którym od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy.

Powód kapitalizował odsetki niekiedy od niewłaściwych kwot (różniących się od kwot wyliczonych przez pozwanego w toku postępowania niekwestionowanych przez powoda) i od niewłaściwych dat początkowych. Z tego względu jego wyliczenia podlegały weryfikacji Sądu, co przedstawia się w sposób następujący.

Na wstępie należy stwierdzić, że skapitalizowane odsetki powinny być liczone od dnia następnego, który przyjmował powód, gdyż przyjmował on dzień wypłaty mu świadczeń przez pracodawcę jako dzień, od którego powinno się liczyć odsetki. Był to natomiast dzień, w którym świadczenie nie było jeszcze opóźnione, stąd odsetki winny być liczone od dnia następnego.

Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe przepracowane w ramach programu (...)+:

Za rok 2015/2016

Pozwany wyliczył tu kwotę 4.130 zł (k. 308 w zw. z k. 395).

Termin wymagalności tego roszczenia wynika z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 grudnia 2013 r. (obowiązującego do 31 grudnia 2016 r.) w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej, który w § 6 stanowi, że wynagrodzenie za pracę w godzinach ponadwymiarowych przyznaje się po dokonaniu rozliczenia godzin zajęć dydaktycznych ustalonych zgodnie z planem, raz w roku, po zakończeniu roku akademickiego, o ile rektor nie zarządzi rozliczania w krótszych okresach.

Data wypłaty tej należności według pozwanego to dni 7.10.2016 r. i 2.11.2016 r. (k. 393). Powód kapitalizował odsetki (k. 104) patrząc na daty wypłaty wskazane w jego kartach wynagrodzeń różniące się od daty zapłaty wskazanej przez pozwanego (j.w.). Pozwany nie poparł przy tym swoich twierdzeń co do daty wypłaty żadnymi dokumentami, a powód przedłożył karty wynagrodzeń pochodzące od pracodawcy ze wskazaniem daty wypłaty. W przypadku należności j.w. – karta wynagrodzeń wskazywała jako dzień wypłaty - 12.10.2016 r. (k. 35) od kwoty wyższej niż wyliczył pozwany, bo od 4.725 zł. Licząc odsetki od dnia następnego od daty wypłaty z karty wynagrodzeń, tj. od dnia 13.10.2016 r. do dnia kapitalizacji – 1.08.2019 r. od prawidłowej kwoty 4.130 zł wychodzi kwota **809,48 zł**, zamiast 927,01 zł, wyliczone przez powoda.

Za rok 2016/2017

Pozwany wyliczył tu kwotę 7.490 zł (k. 308 w zw. z k. 395)

Termin wymagalności tego roszczenia wynika z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 grudnia 2016 r. (obowiązującego od 1 stycznia 2017 r.) w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej, którego § 6 stanowi, iż wynagrodzenie za pracę w godzinach ponadwymiarowych przyznaje się po dokonaniu rozliczenia godzin zajęć dydaktycznych ustalonych zgodnie z planem, raz w roku, w terminie 2 miesięcy od zakończenia roku akademickiego, o ile rektor nie zarządzi rozliczania w krótszych okresach.

Data wypłaty tej należności według pozwanego to 2.10.2017 r. (k. 393). Powód kapitalizował odsetki (k. 108) patrząc, jak uprzednio, na datę wypłaty wskazaną w karcie wynagrodzeń, tu na dzień 9.10.2017 r. (k. 31) od kwoty wyższej niż wyliczył pozwany, bo od kwoty 7.595 zł – licząc od daty z karty wynagrodzeń 9.10.2017 r. do dnia kapitalizacji – 1.08.2019 r. Licząc od prawidłowej kwoty 7.490 zł od dnia 10.10.2017 r. do 1.08.2019 r. – powinno być **948,05 zł**, a nie jak wyliczył powód 962,80 zł.

Za rok 2017/2018

Pozwany wyliczył tu kwotę 3.375 zł (k. 307)

Powód kapitalizował odsetki od tej należności (k. 111) patrząc na datę wypłaty wskazaną w karcie wynagrodzeń (k. 28), tj. dzień 5.10.2018 r. od kwoty niższej niż wyliczył pozwany, bo od kwoty 2.100 zł – licząc od daty z karty wynagrodzeń 5.10.2018 do dnia kapitalizacji – 1.08.2019 r. – wyszła mu kwota 151,03 zł. Licząc odsetki od dnia następnego, tj. od 6.10.2018 r. do 1.08.2019 r. od kwoty od której liczył powód (nie wychodząc ponad żądanie pozwu) powinna być to kwota **119,61 zł**.

Data faktycznej wypłaty wskazana przez pozwanego na dzień 1.10.2018 r. (k. 393) nie została w żaden sposób udokumentowana, zaś powód dysponował kartą wynagrodzeń wskazującą na dzień wypłaty – 5.10.2018 r.

Dodatek za prowadzenie zajęć w języku obcym

Zgodnie z § 10 pkt 3 Zarządzenia Rektora nr 40 z dnia 23 lipca 2015 r. – dodatek przyznawany jest na semestr, w którym zajęcia dydaktyczne w języku obcym są prowadzone (k. 416) – bez wskazania konkretnego terminu.

Za rok 2015/2016

Pozwany wyliczył tytułem wyrównania kwotę 1.543,10 zł (k. 309)

Wskazana przez pozwanego data wypłaty tego świadczenia na 21.06.2016 r. (k. 393) ponownie różniła się od daty wypłaty wynikającej z przedłożonej przez powoda karty wynagrodzeń. Powód kapitalizował odsetki od tej należności (k. 105) patrząc na daty wskazane w karcie wynagrodzeń, tj. na dzień 5.06.2016 r. (k. 34) od kwoty wyższej niż wyliczył pozwany, bo od kwoty 1.657,44 zł – licząc od daty 5.06.2016 do dnia kapitalizacji – 1.08.2019 r. Licząc odsetki w sposób prawidłowy od kwoty 1.543,10 zł od dnia 6.06.2016 r. do 1.08.2019 r. wychodzi kwota **340,62 zł**, zamiast wyliczonej przez powoda kwoty 375,72 zł.

Za rok 2017/2018

Pozwany wyliczył, jako wyrównanie tej należności, kwotę 1.201,26 zł (k. 309)

Jako datę wypłaty pozwany wskazał datę 29.05 i 31.08.2018 r. (k. 393). Powód kapitalizował odsetki (k. 112) patrząc na datę wskazaną w karcie wynagrodzeń, tj. dzień 20.05.2018 r. (k. 26) od kwoty wyższej niż wyliczył pozwany, bo od kwoty 1.269,33 zł – licząc od dnia 20.05.2018 do dnia kapitalizacji – 1.08.2019 r. Licząc odsetki prawidłowo od kwoty 1.291,26 zł od dnia następnego po wypłacie tj. 21.05.2018 do 1.08.2019 wychodzi kwota **100,68 zł**, zamiast wyliczonej przez powoda 106,38 zł.

Dodatkowe roczne wynagrodzenie

Za rok 2016

Termin wypłaty dodatkowego rocznego wynagrodzenia zgodnie z Komunikatem nr 2 (...) (...) w S. z dnia 31 stycznia 2017 r. o terminie wypłaty Dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2016 r. (k. 417) to dzień 2 marca 2017 r. –

Pozwany wyliczył tytułem wyrównania tego świadczenia kwotę 489,20 zł (k. 310)

Powód kapitalizował odsetki (k. 106) patrząc na datę wypłaty wskazaną w karcie wynagrodzeń (k. 33), pokrywającą się z treścią Komunikatu j.w., tj. na dzień 2.03.2017 r. od wyliczonej przez siebie różnicy 542,51 zł zamiast od 489,20 zł. Skapitalizowane prawidłowo odsetki od kwoty 489,20 zł liczone od dnia 3.03.2017 r. do 1.08.2019 r. to **82,65 zł**, zamiast jak wyliczył powód 91,77 zł.

Za rok 2017

Termin wypłaty dodatkowego rocznego wynagrodzenia za 2017 r. to dzień 2 marca 2018 r. zgodnie z Komunikatem nr 3 (...) (...) w S. z dnia 30 stycznia 2018 r. o terminie wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 r. (k. 417)

Pozwany wyliczył tu kwotę 708 zł (k. 310)

Powód kapitalizował odsetki (k. 109) patrząc na datę wypłaty wskazaną w karcie wynagrodzeń, tj. na dzień 2.03.2018 r. od wyliczonej przez siebie różnicy 645,58 zł zamiast od 708 zł wyliczonej przez pozwanego, co dało mu kwotę 64,01 zł. Nie wychodząc ponad żądanie pozwu i kapitalizując odsetki od kwoty 645,58 zł od prawidłowej daty, tj. od dnia 3.03.2018 r. do 1.08.2019 r. dawało to kwotę **63,64 zł**.

Za rok 2018

Termin wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 to dzień 1 marca 2019 r. zgodnie z Komunikatem nr 3 (...) (...) w S. z dnia 28 stycznia 2019 r. o terminie wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 r. (k. 417)

Pozwany wyliczył tu kwotę 518,10 zł (k. 310)

Powód kapitalizował odsetki (k. 109) patrząc na datę wypłaty wskazaną w karcie wynagrodzeń, tj. na dzień 2.03.2019 r. od wyliczonej przez siebie różnicy 286,39 zł zamiast od 518,10 zł wyliczonej przez pozwanego i wyszło mu 9,52 zł.

Nie wychodząc ponad żądanie pozwu i kapitalizując odsetki od kwoty 286,39 zł od dnia 2.03.2018 r. (dzień po dniu, na który przypadał termin wypłaty zgodnie z Komunikatem (...)) do 1.08.2019 r. wychodzi kwota **8,24 zł**.

Wynagrodzenie urlopowe z godzin ponadwymiarowych

Termin wypłaty tego świadczenia wynika z przepisów - § 6 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11.12.2013 r. oraz z dnia 2.12.2016 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej – o treści cytowanej już wyżej

Za 2016 r. (za okres od 1.08 do 2.09.2016 r.)

Termin faktycznej wypłaty według oświadczenia pozwanego (bez poparcia stosowną dokumentacją) stanowiły daty - 22.11.2016 r. i 13.12.2016 r. (k. 394). Termin wypłaty według karty wynagrodzeń przedłożonej przez powoda – 5.12.2016 r. (k. 32).

Pozwany wyliczył tu kwotę 82,27 zł – (k. 311)

Powód kapitalizował odsetki (k. 107) patrząc na datę wypłaty wskazaną w przedłożonej do akt karcie wynagrodzeń, tj. na dzień 5.12.2016 r. od wyliczonej przez siebie różnicy 84,50 zł zamiast od 82,27 zł wyliczonej przez pozwanego i wyszło mu 15,70 zł. Odsetki liczone prawidłowo od dnia 6.12.2016 r. do dnia 1.08.2019 r. od kwoty 82,27 zł to **18,16 zł**.

Za 2017 r. (za okres od 1.07 do 29.09.2017 r.)

Termin faktycznej wypłaty według oświadczenia pozwanego stanowiła data 21.11.2017 r. (k. 394)

Termin wypłaty według karty wynagrodzeń przedłożonej przez powoda to 9.11.2017 r. (k. 29).

Pozwany wyliczył tu kwotę 839,17 zł (k. 311)

Powód kapitalizował odsetki (k. 110) patrząc na datę wypłaty wskazaną w karcie wynagrodzeń, tj. na dzień 9.11.2017 r. od wyliczonej przez siebie różnicy 1.423,88 zł zamiast od 839,17 zł wyliczonej przez pozwanego i wyszło mu 172,04 zł. Odsetki liczone prawidłowo od dnia 10.11.2017 r. do dnia 1.08.2019 r. od kwoty 839,17 zł to kwota **101,23 zł**.

Za 2018 r. (za okres od 2.07 do 21.09.2018 r.)

Termin faktycznej wypłaty według oświadczenia pozwanego to data 18.12.2018 r. (k. 394)

Termin wypłaty według opisu do karty wynagrodzeń przedłożonej przez powoda to dzień 11.12.2018 r. (k. 114)

Pozwany wyliczył tu kwotę 1.518,92 zł (k. 311)

Powód kapitalizował odsetki (k. 114) patrząc na datę wypłaty wskazaną w karcie wynagrodzeń, tj. na dzień 11.12.2018 r. od wyliczonej przez siebie różnicy 222,31 zł zamiast od 1.518,92 zł wyliczonej przez pozwanego i wyszło mu 12,66 zł. Nie wychodząc ponad żądanie, odsetki liczone od kwoty 222,31 zł od dnia 12.12.2018 r. do dnia 1.08.2019 r. wynoszą **9,89 zł**.

Należy podkreślić, że powód nie kapitalizował odsetek od kwot żądań, w ramach których nastąpiło rozszerzenie powództwa, tj. od kwoty dochodzonej przez niego tytułem wyrównania dodatkowego rocznego wynagrodzenia za 2019 r. oraz od kwoty dochodzonej tytułem wyrównania wynagrodzenia urlopowego z godzin ponadwymiarowych za 2019 r.

Ogółem na rzecz powoda, tytułem skapitalizowanych odsetek, zasądzono zatem w pkt II wyroku kwotę 2.602,25 zł (zamiast żądanej kwoty 2.888,64 zł) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa, tj. od dnia 26 sierpnia 2019 r.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono w pkt III wyroku.

Stan faktyczny w sprawie oparto na podstawie licznych dokumentów zgromadzonych w sprawie (m.in. plany zajęć, indywidualne sprawozdania z przeprowadzonych przez powoda zajęć dydaktycznych, akty wewnętrzne pozwanego (...), karty wynagrodzeń powoda, pisma PIP), których rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości Sądu jako korelujących z zeznaniami przesłuchanych świadków i z zeznaniami powoda. W dużej części stan faktyczny pozostawał poza sporem, a rozstrzygnięcie sprawy zależało w dużej mierze od oceny prawa (jak np. kwestia możliwości wprowadzenia współczynnika korygującego i to przez rektora uczelni, a nie jej organ kolegialny – senat). Zeznania wszystkich osób przesłuchanych w sprawie uznano za wiarygodne – powoda, świadków M. Ł., W. B. i B. Ś.. Korespondowały one ze sobą i wzajemnie się uzupełniały. Świadkowie zawnioskowani przez pozwanego potwierdzili co do zasady, iż powód przeprowadzał zajęcia w ilości zgodnej z planami zajęć i późniejszymi indywidualnymi sprawozdaniami przeprowadzania zajęć, że przeprowadzane kontrole jego zajęć nie wykazały nieprawidłowości. Potwierdzono także, że zajęcia w ramach programu (...) nie odbywały się jedynie w salach wykładowych oraz że w istocie nie były one prowadzone w ramach indywidualnego toku studiów.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Ponieważ powód uległ w niniejszym postępowaniu pozwanemu jedynie w niewielkiej części, Sąd orzekł w pkt IV wyroku o obowiązku pozwanego zwrotu wszystkich kosztów, na które składały się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.700 zł – zgodnie z § 2 pkt 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Powodowi nie należał się zwrot opłaty skarbowej poniesionej od pełnomocnictwa, bowiem zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, nie uiszcza się jej w sprawach dotyczących wynagrodzenia (art. 2 ust. 1 pkt f tej ustawy).

Zgodnie z treścią art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2006.167.1398 ze zm.) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator lub prokurator, Sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy. Z tego względu w pkt V wyroku Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie) kwotę 1.222,06 zł. Pozwany przegrał sprawę w 98%. W sumie na rzecz powoda zasądzono od pozwanego kwotę 24.934,96 zł (22.332,71 zł + 2.888,64 zł) z żądanej przez niego po rozszerzeniu powództwa kwoty 25.221,35 zł, co oznacza, iż wygrał on postępowanie w 98% ($24.934,96 / 25.221,35 \text{ zł} = 0,98$). Opłata od pozwu, liczona od kwoty 24.934,96 zł to kwota 1.246,74 zł (5% z kwoty 24.934,96 zł) – w zaokrągleniu do pełnej złotówki – 1.247 zł. 98% z tej kwoty to kwota 1.222,06 zł, którą zwrócić Skarbowi Państwa winien pozwany.

W pkt VI wyroku – nadano rygor natychmiastowej wykonalności wyrokowi w pkt I na podstawie art. 477² §1 k.p.c. – do wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego powoda, tj. kwoty 5.208 zł – ostatniej wysokości znanej Sądowi na podstawie złożonej do akt karty wynagrodzeń (k. 306).

Sędzia Justyna Olechnowicz

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

20.12.2022 r.